

Stockholms
stad

Årsrapport 2024

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Rapport från
stadsrevisionen

Dnr: RVK 2025/53

Stadsrevisionen i Stockholms stad är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs av stadens nämnder och bolag. I årsrapporter för nämnder och bolag sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar.

På stadens webbplats, start.stockholm/revision, finns revisionsrapporter publicerade. För att prenumerera på stadsrevisionens informationsbrev, uppge e-postadress till revision.rvk@stockholm.se.

Till

Norra innerstadens
stadsdelsnämnd

Årsrapport 2024

Revisorerna i revisorsgrupp 3 har avslutat revisionen för Norra innerstadens stadsdelsnämnds verksamhet under 2024.

Revisorerna har den 26 mars 2025 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till Norra innerstadens stadsdelsnämnd för yttrande senast den 27 juni 2025. Av yttrandet bör det framgå vilka åtgärder som nämnden avser att vidta gällande revisionens rekommendationer.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 3.

Stefan Kindborg
OrdförandeTomasz Czarnik
Sekreterare

Sammanfattning

Kommunallagen anger att revisionen årligen ska pröva om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om nämndens interna styrning och kontroll varit tillräcklig. Revisionskontoret har även granskat om nämndernas räkenskaper är upprättade enligt stadens anvisningar. För de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar, se bilaga 3.

Verksamhet och ekonomi

Utifrån genomförd granskning bedöms Norra innerstadens stadsdelsnämnd i allt väsentligt ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Nämnden redovisar att den bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål samt alla utom ett av fullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndens ekonomiska utfall avviker med 75 mnkr i förhållande till fullmäktiges budget. Överskottet finns framför allt inom verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg samt äldreomsorgen.

Intern kontroll

Den interna kontrollen bedöms, utifrån genomförd granskning, vara i huvudsak tillräcklig.

Revisionskontoret har bland annat granskat genomförandeplaner inom hemtjänsten. Granskningen visar till exempel att nämnden i större utsträckning bör följa upp genomförandeplaner.

Räkenskaper

Utifrån genomförd granskning bedöms räkenskaperna vara upprättade i enlighet med stadens anvisningar.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Nämnden har delvis vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. Det kvarstår bland annat arbete för att säkerställa att stadens riktlinjer för löneprocessen respektive dataskyddsförordningen efterlevs. Vidare kvarstår arbete för att bland annat säkerställa att genomförandeplaner upprättas och följs upp samt att individuppföljningar dokumenteras i enlighet med stadens riktlinjer.

Innehåll

1. Årets granskning	1
2. Verksamhet och ekonomi	2
2.1 Verksamhetsmässigt resultat.....	2
2.2 Ekonomiskt resultat.....	3
2.2.1 Driftverksamhet.....	3
3. Intern kontroll	5
3.1 Riskanalys.....	5
3.2 Systematiska kontroller.....	5
3.3 Nämndens uppföljning under året.....	6
4. Räkenskaper.....	7
5. Uppföljning av tidigare års granskning	8
Bilaga 1 Årets granskning	9
Bilaga 2 Uppföljning av lämnade rekommendationer	15
Bilaga 3 Bedömningskriterier	18

1. Årets granskning

Revisorerna bedömer årligen om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om nämndens interna kontroll är tillräcklig. Dessutom görs en bedömning av om nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med stadens anvisningar.

Bedömningen baseras på en granskning av nämndens verksamhetsberättelse och på övriga granskningar som genomförts under året, se bilaga 1. Revisionen har även följt upp hur nämnden har hanterat de rekommendationer som lämnats i tidigare års granskningar, se bilaga 2.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet samt god revisionssed i kommunal verksamhet. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorsgrupp 1. I granskningen har revisorerna biträttats av stadens revisionskontor. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 3.

Revisorerna träffade våren 2024 nämndens presidium för genomgång av 2023 års granskning och avstämning inför 2024.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningsledningen.

2. Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets grund för bedömning av om nämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Nämnden bedöms i allt väsentligt ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Nämnden redovisar att den bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Nämnden bedömer vidare att 15 av fullmäktiges 16 mål för verksamhetsområdet har uppfyllts.

Verksamhetsområdesmål 3.6 ”Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser” bedöms som delvis uppfyllt. Avvikelsen beror på att resultatet från medborgarenkäten avseende renhållning och städning samt skötsel och städning av park- och grönområden delvis uppfylls. Målet för medborgarnas upplevelser av trygghet uppnås dock, då utfallet på indikatorn är 89 procent (årsmål 85 procent).

Verksamhetsområdesmålet 1.4 ”Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet”, bedöms som uppfyllt. Inom verksamhetsområdesmålet redovisas bland annat resultatet av brukarundersökningarna för äldreomsorgen. Brukarundersökningarnas resultat har generellt förbättrats sedan 2023 och uppnår en något högre nivå än staden som helhet. Vissa indikatorer inom verksamhetsmålet uppnås fortfarande delvis, bland annat indikatorn som mäter personalkontinuiteten ”Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod”. Där är nämndens utfall 11,95 (årsmål 10).

Verksamhetsområdesmål 3.4 ”Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb” bedöms uppnås. Nämnden beskriver dock att sammanläggningen av Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar samt övertagande av tre vård- och omsorgsboenden har inneburit stora förändringar för medarbetarna. Detta uppges ha bidragit till att stadens årsmål för aktivt medskapandeindex inte uppnås (utfall 80 med årsmål 83).

Rapporteringen i verksamhetsberättelsen ger i huvudsak rimliga förutsättningar för att bedöma måluppfyllelse. Nämndens analys av måluppfyllelse bör dock utvecklas i syfte att säkerställa grund för bedömning. Exempelvis behöver nämnden tydliggöra sin analys då den bedömer verksamhetsområdesmålet uppfyllt trots att det finns flertalet indikatorer som inte uppnår årsmålet. Rapporteringen

beskriver dock vilka åtgärder som nämnden planerar att vidta för de mål som inte uppnåtts.

Revisionskontoret har granskat om staden säkerställer att elevers frånvaro i grundskolan hanteras i enlighet med skollagen och kommunfullmäktiges ambitioner. Granskningen visar att det förebyggande arbetet kan stärkas genom ökad samsyn mellan skola och socialtjänst vad gäller i vilket skede som socialtjänsten ska kontaktas vid längre eller upprepade frånvaro. Se bilaga 1 för mer information om granskningen.

2.2 Ekonomiskt resultat

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

2.2.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2024:

Driftverksamhet (mnkr)	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse 2024	Avvikelse 2024, %	Avvikelse 2023, %
Kostnader	3 777	3 773	4	0,1%	0,7%
Intäkter	479	549	70	14,6%	8,5%
Verksamhetens nettokostnader	3 298	3 224	74	2,2%	1,9%
Verksamhetens nettokostnader efter resultatöverföringar	3 298	3 223	75	2,3%	1,8%

Nämndens ekonomiska utfall avviker med 75 mnkr i förhållande till fullmäktiges budget.

Nämndens ekonomiska utfall beror i huvudsak på överskott inom äldreomsorgen, 49 mnkr (79 mnkr år 2023). Nämnden redovisar liksom tidigare år att överskottet beror på att antalet äldre med behov av stöd är lägre än vad stadens resursfördelning beräknats till. Överskottet är dock lägre än tidigare år då antal äldre över 85 år med behov av platser vid vård- och omsorgsboenden ökar. Utförarenheten inom hemtjänsten avviker med -16 mnkr mot budget. Nämnden redovisar att underskottet beror på att ett ökat antal insatser har krävt en ökad bemanning.

Även verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg redovisar ett överskott om 23 mnkr (21 mnkr år 2023). Nämnden redovisar liksom tidigare år att den har ett färre antal placeringar av barn och unga än vad stadens resursfördelning ger utrymme till.

Nämnden har beskrivit och analyserat avvikelserna mot budget på ett tillfredsställande sätt.

3. Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets grund för bedömning av om nämnden har haft en tillräcklig intern kontroll.

Den samlade bedömningen är att nämndens interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig.

3.1 Riskanalys

Nämnden genomför i huvudsak årliga analyser som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Exempelvis har nämnden bedömt området ”att barn i föreningar som beviljats stöd utsätts för övergrepp eller far illa” som en prioriterad och väsentlig risk att hantera. Nämnden har i sin internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker. Bland annat har kontroller genomförts av att föreningar utför belastningskontroller. Inga avvikelser har identifierats i kontrollen.

Revisionskontoret har granskat hot, hat och våld mot förtroendevalda. Granskningen visar att det finns ett behov av att utveckla analysen av risken för hot, hat och våld mot nämndens förtroendevalda. Vidare behöver nämndens arbete med förtroendevaldas personsäkerhet, i samband med att de utövar sitt kommunala uppdrag, följas upp.

Kontroller enligt den interna kontrollplanen följs upp systematiskt och fortlöpande. De avvikelser som påträffats har dokumenterats och analyserats. Avvikelser har bland annat identifierats avseende systematiskt brandskyddsarbete. Nämnden har påbörjat ett arbete med att analysera vilka åtgärder som ska vidtas.

3.2 Systematiska kontroller

Revisionskontoret har granskat genomförandeplaner i hemtjänsten. Granskningen visar att nämnden inte efterlever stadens riktlinjer och anvisningar fullt ut. Bristerna omfattar bland annat att nämnden inte säkerställer att beställning och genomförandeplan överensstämmer. Vidare saknas fullständig dokumentation av uppföljning av insatser.

Vidare visar revisionskontorets uppföljande granskning av rekommendationer inom insatsen profilboende och daglig verksamhet att det kvarstår arbete för att bland annat säkerställa att genomförandeplaner upprättas och följs upp samt att individuppföljningar dokumenteras i enlighet med stadens riktlinjer.

Utifrån ovan beskrivna granskningar bedömer revisionskontoret sammantaget att systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner behöver stärkas inom socialtjänsten.

3.3 Nämndens uppföljning under året

Nämndens rapportering ger i huvudsak en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Nämnden har i huvudsak rutiner för uppföljning av sin verksamhet samt det som uppdragits åt annan att utföra.

4. Räkenskaper

I detta avsnitt görs en bedömning av om nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning. Detta innebär att räkenskaperna bör vara upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följa god redovisnings-sed.

Utifrån genomförd granskning bedöms räkenskaperna vara upprättade i enlighet med stadens anvisningar.

5. Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har resulterat i ett antal rekommendationer.

Uppföljning visar att nämnden delvis har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. Det kvarstår bland annat arbete för att säkerställa att stadens riktlinjer för löneprocessen och data-skyddsförordningen efterlevs. Rekommendationerna redovisas i bilaga 2.

Bilaga 1

Årets granskning

Att uppmärksamma skolfrånvaro (revisionsrapport 2024:5)

Revisionskontoret har granskat om utbildningsnämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby och Norra innerstaden säkerställer att elevers frånvaro i grundskolan hanteras i enlighet med skollagen och kommunfullmäktiges ambitioner. Granskningen har omfattat utbildningsnämnden samt stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby och Norra innerstaden.

Av revisionsrapporten framgår att skolorna, tillsammans med socialtjänsten, i huvudsak hanterar frånvaro i skolan i enlighet med skollagen och kommunfullmäktiges ambitioner. Det förebyggande arbetet kan stärkas genom ökad samsyn mellan skola och socialtjänst vad gäller i vilket skede som socialtjänsten ska kontaktas vid längre eller upprepad frånvaro. Vidare behöver utredningen av elevers frånvaro utvecklas då det finns risk för att utredningar av upprepad eller längre frånvaro inte alltid anmäls till utbildningsnämnden, vilket är ett krav enligt skollagen.

Revisionskontorets samlade bedömning är utbildningsnämnden och granskade stadsdelsnämnder ytterligare kan stärka sitt arbete.

Granskningen föranleder inga rekommendationer.

För mer information om granskningen, se revisionsrapport 2024:5.

Stadsrevisionen har begärt in yttrande över revisionsrapporten från berörda nämnder. Yttrandena ska inkomma senast 30 april 2025.

Genomförandeplaner inom hemtjänsten

Revisionskontoret har granskat om Norra innerstadens stadsdelsnämnds styrning och uppföljning avseende genomförandeplaner inom hemtjänsten sker i enlighet med socialtjänstlagen samt stadens riktlinjer och anvisningar. Granskningen har inte omfattat om beställda hemtjänstinsatser faktiskt har genomförts av utförare.

Revisionskontorets samlade bedömning är att stadsdelsnämnden bör stärka styrningen och uppföljningen av processen för att hantera genomförandeplaner. Detta för att säkerställa att stadens riktlinjer och anvisningar samt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs fullt ut. Genomförandeplanerna fungerar i dagsläget inte i tillräcklig utsträckning som stöd för att säkerställa

att brukarnas behov tillgodoses. Systematiska arbetssätt som säkerställer att genomförandeplaner är upprättade, inkommer i tid och att dessa följs upp behöver förbättras.

Revisionskontoret har granskat 10 ärenden där brukare har haft mer än 50 timmar hemtjänstinsatser per månad och där biståndsbeslut har fattats mellan 1 januari och 30 april 2023. Biståndsbesluten har gällt minst tolv månader och har omfattat såväl kommunala som privata utförare. Revisionskontoret har granskat biståndsbeslut, beställningar, genomförandeplaner samt journalanteckningar.

I ”Riktlinjer för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg” (som är beslutad av fullmäktige) och ”Anvisningar för beställning och genomförandeplan för hemtjänst” (som är stadsgemensamma anvisningar för beställning och genomförandeplan för hemtjänst och beslutad av äldreförvaltningen), anges att samtliga brukare ska ha en godkänd genomförandeplan. Vidare framgår det i riktlinjerna och anvisningarna att planerna ska ha inkommit från utförare till beställarenheten eller motsvarande på stadsdelsförvaltningen inom 15 dagar från utskickad beställning från beställarenheten eller motsvarande. I de tio granskade ärendena finns tio inkomna genomförandeplaner. Nio planer är godkända och en plan är preliminär (d.v.s. ännu inte godkänd plan). Av dessa tio har en plan inkommit till stadsdelsförvaltningen inom de 15 stipulerade dagarna.

Socialtjänstlagen anger att brukare ska ha inflytande vid planering och genomförandet av hemtjänstinsatser. I granskningen framkommer att brukarna har varit delaktiga i samtliga genomförandeplaner som har inkommit.

I riktlinjerna och anvisningarna framgår att beställarenheten eller motsvarande på stadsdelsförvaltningen ska granska utförarnas genomförandeplaner för brukarna. Detta för att kontrollera att insatserna stämmer överens med beställningarna. Vid intervju anger stadsdelsförvaltningen att det finns rutiner för att omhänderta avvikelser kopplade till genomförandeplaner. Vid granskning av överensstämmelse mellan beställning och genomförandeplan, framkommer avvikelser i sju av tio inkomna planer. Exempelvis utelämnas lunch- och kvällsbesök samt enskilda insatser som bl.a. följeslagning och hjälp med toalettbesök i planerna. Vidare visar verifieringen på avvikelser i dokumentation av stadsdelsförvaltningens bevakning och kontroll av genomförandeplaner. I nio av tio ärenden saknas journalanteckningar om att genomförandeplaner har inkommit eller granskats. Det framgår i ett ärende att stadsdelsförvaltningen har stämt av beställningen med genomförandeplanen och att den

inkommande planen bedöms motsvara beställningen.

Revisionskontoret anser dock att beställningen och planen inte överensstämmer fullt ut. Detta då det inte framkommer i planen att brukaren ska få hjälp med toalettbesök vid två besökstillfällen. Det är inte möjligt att följa och granska handläggningen av ärenden i alla delar. Därmed följs inte Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av bland annat socialtjänstlagen fullt ut.

I riktlinjerna framgår att biståndsbeslut ska följas upp minst en gång per år. I verifieringen framgår att i ett av tio fall var det inte aktuellt med uppföljning av biståndsbeslut p.g.a. att brukaren avled under beslutsperioden. I de kvarvarande nio fallen har uppföljning inom ett år dokumenteras i sju. Brukare medverkade i samtliga uppföljningsmöten. Det framgår att stadsdelsförvaltningen inte kontaktar utförarna i tillräcklig utsträckning för att få utförarnas syn på brukarnas behov. Det saknas information i journalanteckningarna om hur in-satserna har fungerat för brukarna och om brukarens behov har förändrats under beslutsperioden. Det finns därmed risk att stadsdelsförvaltningen inte får en fullständig bild samt uppmärksammar förändringar av brukarnas behov och insatser vid uppföljningstillfällena.

Stadsdelsnämnden rekommenderas att:

- Säkerställa att samtliga brukare har godkända genomförandeplaner och att de inkommer inom utsatt tid enligt stadens riktlinjer och anvisningar.
- Säkerställa att beställning och genomförandeplan överensstämmer avseende insatser och brukarens behov.
- Säkerställa att uppföljningar av biståndsbeslut genomförs minst årligen för samtliga brukare samt dokumenteras.
- Dokumentera hur brukarnas hemtjänstinsatser har fungerat efter genomförd uppföljning av biståndsbeslut.

Hot, hat och våld mot förtroendevalda

Revisionskontoret har granskat om Norra innerstadens stadsdelsnämnd har ett systematiskt arbete för att förebygga och omhänderta hot, hat och våld mot förtroendevalda i samband med att de utövar sitt kommunala uppdrag. Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden, överförmyndarnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt Skarpnäcks och Järva stadsdelsnämnder har också ingått i granskningen. Nämnder och bolagsstyrelser har ett ansvar för förtroendevaldas säkerhet i samband med att de utövar sitt kommunala uppdrag i respektive nämnd och bolagsstyrelse. I övrigt, när de förtroendevalda inte

utövar sitt kommunala uppdrag, ansvarar partierna för de förtroendevaldas säkerhet.

Revisionskontoret bedömer att Norra innerstadens stadsdelsnämnd bör utveckla sitt arbete mot hot, hat och våld mot förtroendevalda i samband med att de utövar sitt kommunala uppdrag. Det finns exempelvis inga nedtecknade rutiner för hantering av incidenter, det saknas uppföljning på området och nämnden har inte fått någon information om hur de ska agera vid eventuellt hot, hat eller våld.

Förvaltningen uppger att stadsdelsdirektören i första hand är kontaktvägen i frågor om de förtroendevaldas säkerhet, samt att de får stöd från säkerhets- och trygghetsenheten samt även från stadsledningskontorets säkerhetsavdelning vid behov. Vidare uppges att nämndens förtroendevalda har fått viss information från förvaltningen om hur de ska agera vid eventuellt hot, hat eller våld, och de har även fått information om stadsledningskontorets personsäkerhetsutbildning. Det finns inga nedtecknade rutiner som beskriver hur nämndens förtroendevalda ska agera vid incidenter som rör hot, hat eller våld, och arbetet med förtroendevaldas säkerhet har inte följts upp. Förvaltningen uppger att de inte har några erfarenheter av incidenter i närtid.

I nämndens väsentlighets- och riskanalys har risk för hot, trakasserier och våld mot anställda och förtroendevalda identifierats. Hanteringen av identifierad risk fokuserar dock endast på anställda. Förvaltningen har inte genomfört någon övergripande riskanalys gällande hot, hat och våld mot nämndens förtroendevalda.

Förvaltningen beskriver att de inför sammanträdena genomför en riskanalys av de personer som deltar och utifrån de ärenden som ska behandlas av nämnden, och om det finns en hotbild så involveras avdelningschef och säkerhetsansvarig. Om ett ärende bedöms känsligt görs en bedömning om väktare behövs under sammanträdet. Vidare uppges att inpassering inför nämnd kontrolleras, och dörrarna låses därefter.

För att stärka arbetet bör Norra innerstadens stadsdelsnämnd övergripande analysera risken för hot, hat och våld mot förtroendevalda i nämnden, och därefter anpassa eventuella vidare åtgärder. Detta i syfte att förtroendevalda som löper risk att utsättas ska få både det förebyggande och det eventuella akuta stöd de är i behov av.

Nämnden rekommenderas att:

- Analysera risken för hot, hat och våld mot nämndens förtroendevalda och se över om det finns ett behov av att stärka arbetet utifrån analysen, exempelvis gällande utbildning, förtydligande av ansvar och rutiner, samt dokumentation av incidenter.
- Följa upp nämndens arbete med förtroendevaldas personsäkerhet i samband med att de utövar sitt kommunala uppdrag.

Behörighet och attest i ekonomisystemet

En granskning har genomförts av hanteringen av behörigheter och attesträtter i ekonomisystemet.

Granskningen visar att det finns en aktuell och undertecknad attestförteckning. Det finns även, i enlighet med stadens rutiner, ett attestkort för förvaltningschefen samt namnteckningsprov för attestant. Uppföljning av behörigheter i ekonomisystemet har skett enligt stadens rutiner.

Inga tidigare rekommendationer finns att följa upp inom granskningsområdet. Årets granskning föranleder inga rekommendationer.

Löneprocessen

En granskning har genomförts av löneprocessen. Granskningen visar att stadsdelsnämnden saknar en dokumenterad rutin för internkontroll av lön. Granskningen visar att den obligatoriska månatliga kontrollen inte genomförs i enlighet med stadens riktlinjer. Vidare behöver de dokumenterade kontrollerna tydliggöras för att säkerställa stadens krav uppfylls. Registeranalysen visade inte på några väsentliga avvikelser.

Tidigare lämnad rekommendation bedöms inte åtgärdad i och med resultatet av årets granskning.

Utbetalning och kontroll av försörjningsstöd

En granskning har genomförts av utbetalning och kontroller av försörjningsstöd. Årets granskning föranleder ingen rekommendation.

En dataanalys av genomförts av utbetalt försörjningsstöd. Analysen visar inte på några avvikande eller oförklarliga fluktuationer i dataanalysen över antal bidragshushåll, utbetalt försörjningsstöd eller genomsnittligt utbetalt försörjningsstöd.

Stadsdelsnämnden genomför kontroller vid utbetalning av försörjningsstöd. Det bedrivs även ett arbete med att förebygga felaktiga utbetalningar.

Lokalhyror verksamhetslokaler

En granskning har genomförts av hantering av hyreskostnader för verksamhetslokaler. Årets granskning föranleder ingen rekommendation.

Genomförda stickprov visar att hyreskostnader är rätt konterade, periodiserade, attesterade samt överensstämmer med hyresavtal. Ett av avtalen saknar dock signering av hyresgästen.

Hantering och redovisning av resekostnader

En granskning har genomförts av hanteringen och redovisningen av resekostnader under perioden november 2023 till oktober 2024.

Stadsdelsnämnden följer stadens rese- och mötespolicy samt har upprättade lokala riktlinjer. Det genomförs och dokumenteras kontroller av efterlevnaden av dessa.

Genomförda stickprov av resekostnader visar att granskade transaktioner i allt väsentligt är korrekt hanterade i enlighet med stadens anvisningar.

Genomförd granskning föranleder inga rekommendationer. Tidigare lämnad rekommendation bedöms åtgärdad i och med resultatet av årets granskning.

Bilaga 2

Uppföljning av lämnade rekommendationer

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2024	Hot, hat och våld mot förtroendevalda Nämnden rekommenderas att: Analysera risken för hot, hat och våld mot nämndens förtroendevalda och se över om det finns ett behov av att stärka arbetet utifrån analysen, exempelvis gällande utbildning, förtydligande av ansvar och rutiner, samt dokumentation av incidenter. Följa upp nämndens arbete med förtroendevaldas personsäkerhet i samband med att de utövar sitt kommunala uppdrag.	Se kommentar under uppföljning.	Följs upp kommande år
Årsrapport 2024	Genomförandeplaner inom hemtjänsten Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att samtliga brukare har godkända genomförandeplaner och att de inkommer inom utsatt tid enligt stadens riktlinjer och anvisningar. Säkerställa att beställning och genomförandeplan överensstämmer avseende insatser och brukarens behov. Säkerställa att uppföljningar av biståndsbeslut genomförs minst årligen för samtliga brukare samt dokumenteras. Dokumentera hur brukarnas hemtjänstinsatser har fungerat efter genomförd uppföljning av biståndsbeslut.	Se kommentar under uppföljning.	Följs upp kommande år
Årsrapport 2023	Löneprocessen Nämnden rekommenderas att: Säkerställa obligatoriska kontroller genomförs och dokumenteras i enlighet med stadens riktlinjer. (Rekommendationen kvarstår)	Nej	Uppföljande granskning visar att rekommendationen inte bedöms åtgärdad.

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Revisionsrapport nr 4/2022	<p>Stöd till unga vuxna med funktionsnedsättning att komma i arbete</p> <p>Utredningar samt beställningar inom insatsen daglig verksamhet bör konkretiseras avseende den enskildes möjligheter till förvärvsarbete. (Rekommendationen kvarstår)</p> <p>Nämnden bör följa upp och säkerställa att genomförandeplaner konkretiseras avseende arbetsinriktade insatser i daglig verksamhet. (Rekommendationen kvarstår)</p> <p>Individuppföljningarna bör omfatta en utvärdering av mål och insatser avseende den enskildes möjligheter till förvärvsarbete. (Rekommendationen kvarstår)</p> <p>Tydliggöra formerna för samverkan vid elevens övergång från anpassad gymnasieskola till arbete, studier eller annan sysselsättning. Arbetet bör även innefatta att tydliggöra det motiverande och uppsökande arbete som ska ske i enlighet med lagstadgade skyldigheter. (Rekommendationen kvarstår)</p> <p>Informera regelbundet om socialtjänstens arbetsinriktade stöd vid samtliga anpassade gymnasieskolor inom Stockholms stad. (Rekommendationen kvarstår)</p>	Nej	<p>Uppföljande granskning visar att stadsdelsnämnden inte har utvecklat sina rutiner i handläggningen av daglig verksamhet. Därav bedöms rekommendationerna gällande den sociala dokumentationen kvarstå.</p> <p>Utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden har tecknat ett samverkansavtal gällande elever i övergång från anpassad gymnasieskola till arbete och studier. Det ges ett strukturerat stöd till eleverna under sista året i anpassad gymnasieskola till praktik eller arbete. Det sker via socialtjänstens biståndsbedömning enligt 4 kap. 2§ SoL.</p> <p>Uppföljande granskning visar att det fortfarande kvarstår ett behov att strukturera stöd till de elever som inte bedöms kunna genomföra arbete och studier. Dessa elever omfattas framförallt av insatser så som bland annat daglig verksamhet, vilket regleras av Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Det finns i dagsläget inget samverkansavtal mellan utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna för dessa elever. Revisionskontoret anser det är av vikt att staden ger likvärdigt stöd till samtliga elever som går i anpassad gymnasieskola. Därav bedöms inte rekommendationen åtgärdad.</p> <p>Uppföljande granskning visar vidare att stadsdelsnämnden inte informerar de elever som går i anpassad gymnasieskola om socialtjänstens stöd. Revisionskontoret noterar att staden inte har någon systematiskt information till anpassade gymnasieskolor gällande stadsdelsnämndernas arbetsinriktade insatser i daglig verksamhet.</p>
Årsrapport 2022	<p>Förebyggande barnsäkerhetsarbete inom förskolan</p> <p>Nämnden rekommenderas att:</p> <p>Systematiskt följa upp barnsäkerhetsarbetet på övergripande nivå, bl.a. genom att följa upp genomförda barnsäkerhetsronder samt rapporterade incidenter och tillbud som rör barnen. (Rekommendationen åtgärdad)</p>	Ja	<p>Uppföljande granskning visar att nämnden har genomfört en uppföljning av barnsäkerhetsronder i samband med internkontrollplanen. Resultatet av nämndens granskning visar att förskolorna har genomfört barnsäkerhetsronder och tillämpat nämndens lokala rutin för barnsäkerhetsrond. Under 2025 kommer nämnden fortsätta utveckla arbetet med att implementera ett årshjul för det systematiska barnsäkerhetsarbetet samt tydliggöra rutinerna för genomförande av barnsäkerhetsrond samt incidentrapportering gällande förskolebarn.</p>

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2022	Profilboenden Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att individuppföljningar genomförs och använda genomförandeplaner som ett instrument vid uppföljningarna, i enlighet med stadens riktlinjer. (Rekommendationen kvarstår)	Delvis	Nämnden har rutiner som ska säkerställa att genomförandeplaner följs upp. Nämnden rapporterar även resultatet från den granskning som genomförts under året avseende genomförandeplaner. Resultatet från granskningen visar att vissa brukare saknar aktuella genomförandeplaner. Revisionskontoret anser det vara av vikt att nämnden vidtar åtgärder avseende de utförare som inte rapporterat aktuella genomförandeplaner. Nämndens granskning visar även att tillämpningen av genomförandeplaner i individuppföljningarna fortfarande är ett utvecklingsområde.
Årsrapport 2022	Individuppföljning av placerade barn, efter pandemin Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att genomförandeplaner upprättas och används i samtliga ärenden. (Rekommendationen åtgärdad)	Ja	Nämnden har genomfört uppföljning av genomförandeplaner av placerade barn. Resultatet av kontrollen visar att nästintill samtliga barn har en upprättad genomförandeplan. Rekommendationen bedöms därför åtgärdad.
Årsrapport 2020	Förtroendekänsliga och ledningsnära poster Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att stadens anvisningar och regler följs vad gäller redovisning av transaktioner som avser representation. (Rekommendationen åtgärdad)	Ja	Uppföljande granskning visar att rekommendationen bedöms åtgärdad.
Revisionsrapport nr 5/2019	Implementering av dataskyddsförordningen Nämnden rekommenderas att: Utveckla styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen. Vidare informationsklassa sina informationstillgångar samt se till att nämndens förteckningar över personuppgiftsbehandlingar är fullständiga. (Rekommendationen kvarstår)	Delvis	Dataskyddsombudets årsrapport anger att förvaltningens systematiska dataskyddsarbete har utvecklats i jämförelse med föregående år. Dock kvarstår brister avseende bland annat dokumentation av informationsklassificering och konsekvensbedömningar. Styrdokument som ligger till grund för ett systematiskt dataskyddsarbete behöver uppdateras. Det ingår numera i dataskyddsombudens uppdrag att årligen lämna en årsrapport där identifierade brister i efterlevnad av dataskyddsförordningen framgår. Revisionen tar del av dessa rapporter och kommer därför inte fortsätta att följa upp de rekommendationer som lämnats till nämnder och som ännu inte åtgärdats. Även bolagen har granskats avseende efterlevnad av dataskyddsförordningen, vilka visar på liknande brister som för nämnderna. Då dessa granskningar har genomförts senare kommer rekommendationer för bolagen att följas upp ytterligare ett år.

Bilaga 3 Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar. Bedömningarna avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Analysen i rapporten är underlag till revisorernas slutliga bedömning av revisionsobjektets ansvarstagande. Revisorerna kan:

- tillstyrka att ansvarsfrihet beviljas
- rikta anmärkning
- avstyrka att ansvarsfrihet beviljas

Detta redovisas i revisionsobjektets revisionsberättelse.

Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har ett resultat som är förenligt med fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömning:

I allt väsentligt tillfredsställande

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.

Delvis tillfredsställande

Bedömningskriterier bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.

Inte tillfredsställande

Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt samt att lagar, förordningar och andra regler följs. Det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.
- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga/oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Nämnden har i en internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.
- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Bedömning

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i huvudsak tillräcklig, delvis tillräcklig eller inte tillräcklig.

I huvudsak tillräcklig

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.

Delvis tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.

Inte tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Räkenskaper

Att nämndens räkenskaper är upprättade enligt stadens anvisningar. Detta innebär att räkenskaperna bör vara upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följa god redovisningssed.

Om stadens anvisningar strider mot lag eller god sed riktas kritiken mot kommunstyrelsen.

Bedömning

Bedömning görs av om nämndens räkenskaper är upprättade enligt stadens anvisningar.

Upprättade enligt anvisningar

Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer ska åtgärdas.

Ej upprättade enligt anvisningar

Väsentliga brister finns som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.